

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

NATUURBESCHERMING.

No. 22.

De *handel*, die, wanneer wetten hem niet binnen de perken houden, zich zelf *geenerlei* beperking oplegt, is het, die meer dan al het andere den ondergang van de edelste dierengeslachten veroorzaakt.

Prof. SARASIN.

»Ueber die Aufgaben des Weltnaturschutzes,«
Bazel 1914.

Het geschrift, waar dit zeer juiste gezegde aan ontleend is, en welks titel hier bij staat, werd als lezing gehouden op 't Internationale »wereldnatuurbeschermingscongres« op 18 November te Bern. We hebben nu al drie van die eenig mooie geschriften van Prof. Sarasin, (n.l. Ueber nationalen und internationalen Vogelschutz, sowie einige anschliessende Fragen des Weltnaturschutzes Basel 1911; Weltnaturschutz Basel 1911, zijn de vorige twee), en hoe dol gaarne zou ik hier zéér vele passages er uit willen geven, omdat ze zoo mooi zijn en zoo verbazend nuttig kunnen werken, indien ze hoe langer hoe meer in ruimer kring verspreid worden, maar helaas! is de mij toegestane plaats daarvoor te klein, daar ik dan weer niet over de groote pakketten mij nog wachtende geschriften iets mede kan deelen. Het allermooiste kan ik er dus alleen uitkiezen; zoo staat b.v. op pag. 6: »De bescherming, die wij moeten geven, geldt vóór alles, voor de met uitroeijing bedreigde hoogere dierenwereld. Een blik op de massa's jaar op jaar weggeslachte edele dieren verontrust de deskundigen en welgezinden op zijn allerhevigst, daar deze slachterij jaar op jaar grootere afmetingen aanneemt (een jager schoot in Engelsch-Afrika volgens de wetgevende raad aldaar in één dag zes en twintig leeuwen! Een Indische vorst in 2 maanden in O-Afrika 31 leeuwen! In 't geheele Duitsche rijk vermoorden de jagers per jaar 150,000 roofvogels; Hongarije vernielt per jaar volgens beambten-statistiek 8300 verschillende arenden, 2100 gieren, 10,000 reigers. 1800 ooievaars; het geheele Duitsche rijk per jaar 400,000 roofzoogdieren, verdeeld over 350,000 schandelijke jachtakten) en daar deze slachterij of doelloos of uit voorbijgaand winstbejag van den handel geschiedt, zoo neemt de onrust, die reeds groote scharen hoogstaande en ontwikkelde menschen heeft aangetast, steeds heftigere vormen aan.«

Over de treurige en immoreele robben- en walvisschenslachterij zegt hij: »Het lijkt wel alsof onze waarschuwendende stem de handelaars door angst voor stopzetten nóg meer aangevuurd heeft, zoodat ze nu met dubbelen en drievoudigen ijver de voorraad van de wereldzee aan warmbloedig dierenleven in hunne traanvaten gaan bergen, en deze wilde, zinlooze en gewetenlooze slachterij woedt nu reeds 4 jaren lang over alle zeeën heen van pool tot pool.«

Ik moet thans onder bitter klagen het feit constateeren dat de verwoesting van de zeezoogdieren juist in de jaren, die op mijne openlijke aanklacht volgden, de snelste vorderingen heeft gemaakt. De totale uitroeijing van het wondere dier, de Groenlandsche walvisch, deze monarch der wereldzeën, is waarschijnlijk reeds een voldongen feit, of het gebeurt een dezer dagen dat men de allerlaatste wegslacht; in de Noordsche zeën van Europa is deze uitroeijing al geschied. In 1911 werden in de zuidelijke vangstreken niet minder dan 11000 walvisschen gedood en in dit jaar is het aantal nota bene *dubbel zoo groot*. En de menschelijke verblijfplaatsen waar nu in reusachtige traankokerijen en guanofabrieken deze edele dieren verwerkt worden en waar thans millioenen worden verdiend, liggen na eenige jaren totaal verlaten en verwoest, ontdaan van alle leven en bekoering; terwille van eenig vluchtig geldgenot voor eeuwig verwoest.«

En hoort eens wat men de *wetenschap*, en 't mom »voor wetenschappelijke doeleinden« daarbij schandelijk exploiteert! In een ambtsbericht luidt het »Aan de uitbuiting (!) van de zuidelijke zeën is men pas in de laatste jaren begonnen. De aanstoot daartoe gaven verschillende »wetenschappelijke zuidpool-expedities« O! schijnheilige wetenschap!

Verder vermeldt de schrijver dat men per schip 100 walvisschen moet dooden om de kosten eenigszins te kunnen dekken! Men begrijpt dus vanzelf hoe snel de verwoesting in haar werk gaat. Professor Mercanton bericht den schrijver dat één Noorsch schip 85 walrussen meebracht! en het grootste getal was zelfs nog niet eens bruikbaar! Een ander vangbericht constateert dat ze 33000 zeehonden in één schip verwerkten en dat al de 250 man, die daarmede dagelijks bezig waren, *steeds dronken waren!!* (ambtelijk bericht) »Ziedaar, zegt Prof. Sarasin, hevig verontwaardigd, »het ontvlammen van de wildste, afschuwelijkste passies van het blanke ras!«

»Elke natie heeft (zoo gaat hij verder) evengoed de plicht, de zeën als beschermingsgebied

te beschouwen als het vasteland; en dit zou door controleering aan de invoerhavens, en met behulp van snelle zeepolitieboten, zeer goed in praktijk gebracht kunnen worden.»

Zeeotters zijn bijna geheel uitgeroeid; voor honderd jaar wemelde in hun verspreidingsgebied elke bocht, elk rotseiland van deze vroolijk met elkaar spelende dieren. Vóór 80 jaar waren er nog duizenden in de baai van San Francisco.

Op pag. 26 vermeldt hij dat 't als het zoo doorgaat ook spoedig gedaan zal zijn met de zoo uiterst merkwaardige schoone Pinguins aan de Zuidpool, wier leven en streven we pas in de allerlaatste jaren eenigszins beter leerden kennen. Hij zegt »geheele gezelschappen rusten zich uit en weten concessies te krijgen om uit deze diertjes traan te koken (!) Een gebied van 10,000 H. A., behoorende aan Tasmanië is aan kooplui verhuurd (!) die daar 80 Millioen Pinguins slachten; ze doen ze in ketels, die elk 800 vogellijken bevatten.»

De Chinchilla (zie pag. 28) is bijna uitgeroeid. Nog vóór 50 jaar waren ze menigvuldig in Z. Amerika's zuidspits, maar een ongehoorde slachterij, zonder genade, werd door gierige jagers, terwille van rijke winst, onder hen gehouden. Men is ze zelfs met dynamiet te lijf gegaan en heeft ware bloedbaden doen ontstaan.

Men heeft met de uitroeiing der Bisons kunnen zien dat *toen* pas de vernieling hare aller brutaalste vorm aannam, toen Actiën gezelschappen zich vormden tot vernieling der dierenlichamen, toen de woeker van het kapitalisme deze heerlijke natuurschat wegmoorde. *En waar is heden dat toen ter tijd daardoor gewonnen geld? wat voor goeds, blijvends, wat voor groots is er mee gesticht?* Niets! Vervlogen zijn al die waardevolle papieren als dorre bladeren in den wind; doelloos werd al dat schoone leven opgeofferd; de brutaliteit der geldzucht vergruist al het schoone der natuur.

En pag. 32 zegt o. a.: »Afrika werd door alle eeuwen heen door wondervolle dierenengenootschappen bewoond, in ontzettende aantallen, totdat de blanke, zoogenaamde beschaafde mensch kwam en dat alles doelloos neersloeg, neertrapte; de blanke mensch, die zee en land vereenzaamt en slechts er aan denkt, om de levende schepping der aarde, dit in de stilte der eeuwen door wondervolle natuurkracht in bloei gekomen mysterie van den Kosmos te vernielen en het puin om te zetten in vluchtige geldwinst« en verderop luidt het: »de handel in ivoor, dierenhuiden, horens, en vooral de schietende bende, bezeten door louter lust tot moorden, heeft een schade aangericht, die niet eens meer te schatten is.»

»Volgens het wetenschappelijke »Smithsonian Institute« te New York werden in 1912: 80—90000 olifanten vermoord in Afrika. En dat alles om ivoor-luxe-artikelen die evengoed van een of ander surrogaat gemaakt konden worden. Het Nijlpaard (dat niet eens meer zoo kan heeten want in den Nijl is het reeds in 1870 voor goed uitgeroeid) werd door ware bloedbaden in 1909 vernietigd in vele streken van Afrika; kisten vol tanden werden uitgevoerd en lijken liet men liggen zoodat geheele streken onbewoonbaar waren door verpestende stanken. Ik wilde dat ik kon doorgaan met citeeren; late ieder toch deze brochure koopen! Zeer terecht zegt de schrijver: »Aldus is het onrecht, dat het Christendom en onze cultuur aan deze wezens aandoet.»

En wanneer we *willen*; is overal te helpen; de natuur laten, wanneer een diersoort nog niet tot een zeker minimum van individuen gedaald is, alles weer herstellen en tot vroegere schoonheid terug brengen. Maar dan: *echte* beschaving, en *niet* deze tegenwoordige. Het maken van *internationale* beschermingswetten en het grondvesten van groote beschermingsparken zijn *de* middelen waardoor we dit schoone doel langzamerhand kunnen bereiken. Maar dan, zegt hij, vooral *geen jagers* aan 't hoofd van besturen of als bestuursleden van zulke beschermingsverenigingen of parken, zooals tot nu toe vaak geschied is; want dan zijn we eerst pas echt in den aap gelogeerd. Ook mag er, zooals heden nog in Afrika, *niet* meer gesproken worden van »Jachtbeschermingswetten« maar van »Natuurbeschermingswetten«. Vreemd doet het aan, dat iemand als Jhr. van Heurn bij 't aanschouwen van nog aanwezige groote vluchten vogels in Egypte, zijn schouders ophaalt (zie Ardea v. Juli) over natuurbeschermingsnoodzakelijkheid, *omdat* er van sommige vogels, als ze zich van alle streken samengedrongen hebben, nog wel groote vluchten gevormd kunnen worden! en dat hem dit, niet gewend aan dergelijke natuurverschijnsels, en wellicht nooit gelezen hebbend de *vroegere* aantallen en *voormalige* natuurweeldetoestanden, nu al heel véél lijkt, evenals een buitenman een Nederlandsche stad al een wereldstad zal vinden! Maar als hij dan die resten eens *vergeleek* met de vroegere verhoudingen en zich eens totaal inwerkte in alle natuurverhoudingen van voorheen en thans, aan de hand van al onze eminente geleerden, dan zou hij wel anders praten. We moeten daarvoor het studieresultaat van allerlei geleerden en van *alle* tijden met elkaar *vergelijken*. En de vernielzucht »in 't klein« doet véél grooter schade dan menig niet narekenend leek denkt, omdat *ieder* op zijn beurt zegt: »een paar, of eenige tientallen hindert niet« en als men dat eens per jaar gaat uitrekenen over alle geweer-dragende menschen, dan komt men zuiver statistisch al tot getallen die verre het voortplantingsvermogen dier dieren te boven gaat, nog niet eens ziekten etc. meerekenend.

Helaas is er deze uitspraak al eens meer geweest, want *Freiherr von Berlepsch* zegt in zijn jaarverslag van heden: »Waar heden door de leek nog vogelstemmen gehoord worden, daar spreekt hij poehend van het rijke vogelleven van heden. Hij heeft echter totaal geen begrip van de menigvuldigheid en den rijkdom der natuur, waar de oorspronkelijke verhoudingen nog aanwezig zijn, of waar zaakkundig doelbewust ingrijpen weer hersteld heeft wat er verloren was gegaan«.

Laat ons besluiten met het volgende schoone gezegde »De ware ontwikkeling en beschaving moet nooit op 't oorlogsveld of 't jachtterrein gezocht worden, maar zij gaat uit van de studeerkamer des geleerden en van het atelier des kunstenaars. Het is *die geestesverfijning*, die ons edeler, hooger en gelukkiger moet maken.

Dordrecht.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.

Cerinthe major. — Als ik Kettings bijenpark bezoek, dan heb ik altijd als extra'tje een snuffelpartijtje om huis en hof naar aardige bijenbloemen. Natuurlijk staat het er altijd vol met *Phacelia tanacetifolia*, maar elk jaar vind ik weer andere aardige planten, die ik me dan voorneem ook eens uit te zaaien. Een van de mooiste is wel de Groote wasbloem, *Cerinthe major*, een ruwbladige zonder een enkel ruwigheidje. De bloemen lichtgeel met zeer donkere kelktanden, prachtig mooi en een mooi voorbeeld van protogynie, de stempel komt al te voorschijn, nog voordat de kroonslippen buitenwaarts gaan omslaan. Een zeer aanbevelens waardige plant voor den tuin van den liefhebber, vooral ook mooi voor schooltuinen.

Th.

Groote wasbloem (*Cerinthe major*).

stil zit en op 200 als hij vliegt. Maar ik kan me begrijpen, dat u moeite hebt te gelooven. Ik zelf, groot vogelliefhebber en op mijn manier ook bestudeerder van vogels in de natuur, kon mijn oogen eerst bijna niet gelooven.

Gorinchem.

Voor al dien Ducdalf dacht ik aan een vergissing en ik schreef daarom den heer Noorduyn, dat zijn drijvende vogels toch misschien meeuwen waren geweest, daarbij nog al Vosmaer citerend. Het antwoord daarop ziet ge hierboven. 't Geval lijkt mij heel merkwaardig. In de litteratuur vindt men hier en daar gewag gemaakt van zangvogels, die op 't water rusten o. a. bij Gätke.

Th.

Zwemmende duiven. — Aan den overkant van de Haven, vlak over mijn woonhuis, woont een viertal duiven (gewone, blauwe, tamme duiven) op den smallen richel van een groot uitstekend raam, in een paar kleine kistjes, elk met een opening als vlieggat.

Enkele maanden geleden was bij een vechtpartij een duif in het water gevallen en deze werd met eenige moeite door menschen met een emmer gered. Thans zijn de duiven met het water meer vertrouwd geraakt en zoo zag ik er gisteren twee op het water ronddrijven, als meeuwen. Waarschijnlijk door in het water liggende stukjes brood aangelokt, hebben zij de drijfkunst geleerd. Toen zij genoeg van hun bad hadden, vlogen zij rustig en gemakkelijk uit het water op, en gingen op een ducdalf zitten dutten.

Het waren heel zeker duiven, mijn overburen, ik ken ze om zoo te zeggen bij naam. Ook mijn vrouw en dochters zagen het: we zaten met z'n vieren voor het open raam, en het geheel was niet verder dan twaalf meter van ons af. Op de ducdalf vlak voor de duivenhokjes, midden in de smalle haven gebouwd als steunpunt voor de brug, zitten de duiven dikwijls te rusten.

U behoeft niet bang te zijn, dat ik geen meeuw van een duif kan onderscheiden. Dat kan ik wel met het bloote oog op 50 meter, als de vogel

L. A. W. NOORDUYN.